

**Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің
«Наз» мемлекеттік би театры»
мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорынының
қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау**

«Наз» мемлекеттік би театры» МҚҚК-ның (бұдан әрі – Театр) қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау 2016 жылғы 21 қарашадағы Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері министрінің бұйрығымен бекітілген сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу қағидаларына сәйкес жүргізілді.

Сыйбайлас жемқорлық ішкі тәуекелдерін талдау және жұмыс тобын құру туралы шешім Директордың 2019 жылғы 14 тамыздағы №02-08/33 бұйрығымен бекітілді.

Жұмыс тобының құрамы:

Төраға - директор С. Сраилов; жұмыс тобының мүшелері: бас есепші м.а. О. Смирнова; тігу-реставрациялық шеберханасының менгерушісі А. Айтмағанбетова; кадр бөлімінің инспекторы А. Жунусова; материалдық үстел есепшісі З. Бейсенова; хатшы – зангер М. Бекенова.

Жұмыс тобымен сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау еki бағыт бойынша жүргізілді:

1. «Нормативтік құқықтық актілерде және бөлімше қызметіне әсер ететін құқықтық актілерде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау» бағыты бойынша келесілер зерттелді:

Қазақстан Республикасының 2006 жылғы 15 желтоқсандағы № 207 - III «Мәдениет туралы» Заңы;

2. Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 1 наурыздағы № 413 - IV «Мемлекеттік мұлік туралы» Заңы;

3. Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің «Наз» мемлекеттік би театры «ГККП-нің жарғысы, 2019 жылғы 22 шілдедегі № 881-1901;

4. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414 - V «Еңбек кодексі»;

5. «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы № 434 - V Заңы;

6. «Бәсекелестік туралы» Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 25 желтоқсандағы № 112 - IV Заңы;

7. «Республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 23 қарашадағы № 54 - V Заңы;

8. Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы № 99 - IV Салық кодексі;

9. «Бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 28 ақпандағы № 234 - III Заңы;

10. «Мемлекеттік қызметшілерге, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдардың қызметкерлеріне, мемлекеттік кәсіпорындардың қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 31 желтоқсандағы № 1193 қаулысы;

11. Мемлекеттік мәдениет үйымдарының азаматтық қызметшілерін аттестаттаудан өткізудің қағидалары мен шарттарын бекіту туралы 2016 жыл 29 маусымдағы № 189 қағидасы;

Кәсіпорынның қызметіне әсер ететін нормативтік құқықтық актілердің және нормативтік-құқықтық актілерді талдау нәтижелері бойынша әкімшілік қызметкерлердің өз қалауы бойынша шешімдер қабылдауға ықпал ететін, қызметті жүзеге асырудағы кедергілердің пайда болуына және заңды мұдделердің сақталуына ықпал ететін, нормативтік актілерді ерікті түрде түсіндіру мүмкіндігін туғызатын құқықтық олқылықтар анықталған жок. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға ықпал ететін дискрециялық өкілеттіктер мен нормалардың болуы анықталмады.

2. «Болімнің үйымдастыруышылық және әкімшілік қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау» бағыты бойынша.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы талдау Театрдың әкімшілік-басқару қызметі бойынша келесі бағыттарда жүргізілді:

1. Персоналды басқару, оның ішінде кадрлардың ауысуы.

Театр ұжымы 2017 жылдың басында 130 бірлікті құрады. Талдау жүргізу кезінде қызметкерлер тізімі - 124 адам, оның ішінде:

- АӘУ - 11

- Көркемдік және шығармашылық ұжым - 71 адам

- Костю шеберханасы - 4

- Тігу – реставрациялық шеберхана цехы - 7

- Өндірістік-техникалық бөлім - 31

Бос орындар - 6.

Бала күтіміне байланысты демалыста - 13 адам

Жүктілікке және бала тууына байланысты демалыста - 2 адам.

Талданған кезең үшін тәртіптік іс-әрекеттер болған жок.

Қызметінен босатылды:

тараптардың келісімі бойынша - 4;

жұмыс берушінің бастамасы бойынша - 0;

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінің 124 бабына сәйкес (әскери қызметке кету) - 0.

Жұмысқа қабылданған - 4 адам.

Кадр жұмысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау бойынша мұдделер қақтығысының болуы, қызметкерлердің басшымен үлестес болуы фактілері анықталған жок. Ұжым тұрақты жұмыс істейді. Кадрлардың тұрақтамауы кіші қызмет көрсететін персоналда және ерекше жоғары жүктемеге және балет әртістерінің еңбек өтілі жоқ енбекақысының төмен деңгейіне байланысты, театрдың шығармашылық құрамында, сондай-ақ жеке би топтарында неғұрлым тиімді жұмыс жағдайларына байланысты байқалады. Сыбайлас жемқорлық әрекеттерін білдіретін қандай да бір шектеулер мен тыйымдар анықталған жок.

2. Мұдделер қақтығысын реттеу.

2.1. Мемлекеттік сатып алулар бойынша.

2019 жылдың басынан бері барлығы 61 Мемлекеттік сатып алу өткізілді, оның ішінде 7 – баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен, 50 –тікелей шарт тұжырымы бір дерекөздерден, 4 – Өткізілмеген мемлекеттік сатып алу бойынша бір көзден сатып алу.

Сатып алуды тікелей шарт тұжырымы бір дерекөздерден өткізу үшін өнім берушіні таңдау кезінде әлеуетті өнім берушілерден баға ұсыныстары (ен төмен баға ұсынған өнім беруші сайланады) және Мемлекеттік сатып алу порталында орналастырылатын баға модулі негіз болып табылады.

Мемлекеттік сатып алуды өткізу кезінде заң бұзушылық жіберілген жок. Мемлекеттік сатып алудың жылдық жоспарына өзгерістер мен толықтырулар айна еki реттен артық емес жүргізіледі.

Мемлекеттік сатып алу бойынша шарттар жасасу мемлекеттік сатып алу вебпорталында жүзеге асырылады. Барлық шарттарға «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңың талаптарына сәйкес қол қойылады. Қысқа мерзімді шарттар орындалып, ұзақ мерзімді – ОЖ және ҰМА –ға қызмет көрсету жыл соңына дейін орындалатын болады.

2.2. Тігу-қалпына келтіру шеберханасының қызметі бойынша.

Тігу-реставрациялық шеберханасының қызметі бойынша сатып алынатын маталар мен фурнитурадан әртістерге арналған костюмдерді жеке тігу бөлігінде талдау жүргізілді.

Көркемдік кеңес қандай да бір қойылымды жүзеге асыру туралы шешім қабылдағаннан кейін либретто (сценарий) жасалады, одан әрі суретшілердің костюмдер мен декорациялар нобайларын әзірлеу рәсімі жүргізіледі. Эскиздер көркемдік кеңеспен бекітілгеннен кейін суретшілер, тігінші және аяқ киім салушылар костюмдер, реквизиттер, аяқ киім және т. б. дайындауга арналған материалдардың шығынының калькуляциясын жүргізеді. Алынған Материалдар шығынының калькуляциясына сәйкес әлеуетті өнім беруші тиісті материалдарға баға ұсыныстарын сұратады және маталарды, фурнитураны және басқаларды сатып алуға арналған шығыстарды жоспарлау жүзеге асырылады.

Маталарды, фурнитураларды және костюдер тігу үшін керекті заттар сатып алынғаннан кейін костюмдерді тігу басталады. Костюмдер тігіліп дайын болғаннан кейін тауар ретінде есепке қойылады.

Талдау кезінде бұзушылықтар немесе шығындар мен эскиздермен сәйкесіздіктер анықталған жок. Жұмыс барысында костюм дизайнында өзгерістер болған жағдайда, енгізілген барлық өзгерістер көркемдік кеңестің қызметімен реттеледі.

Матаның қалдықтары костюмдерді тігу кезінде артық қалған жағдайда, қойылымдардан кейін кезінде костюмді қайта қалпына келтіру үшін қолданылады.

2.3. Костюмдік цех пен әртістердің қызметі бойынша.

Киім цехының жұмысында би костюмдерін рұқсатсыз жалға беру бойынша сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізілді, бірақ кәсіпорында бейнебақылау және қауіпсіздік жүйелерінің, күзет органдарының болуын

ескерген жөн. Осылайша, костюмдер еркін кіріп, би костюмдерін қолдануға мүмкіндік жок.

2.4. Өндірістік-техникалық бөлім менгерушісінің қызметі бойынша. Өндірістік-техникалық бөлімнің менгерушісі материалдық жауапты тұлға, оның ішінде уақытша сақтау қоймасы, жуу құралдарын, материалдарды және тазарту құралдарын қабылдау және жою процедуралары директордың ағымдағы жылға бекіткен тұтыну мөлшерімен реттеледі.

Талдау кезінде тұтыну мөлшерінің сәйкес келмеуі және қаражаттың нақты игерілуі байқалған жок.

2.5. Есеп бөлімінің қызметі бойынша.

Кәсіпорынның барлық шығындары жергілікті бюджет қаражатынан кәсіпорынның шығындарын және меншікті кірістерін жабуга арналған қаржыландыру есебінен жүргізіледі. Қаражатты жұмсау тиісті балтар бойынша жүзеге асырылады және жоғары тұрған ұйым бекітетін кәсіпорынның шығыстар сметасымен негізделген.

Ай сайын: алынған кірістер, бюджет қаражатын игеру туралы және шығындарды жабу есебі ұсынылады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізген кезде театр есеп бөлімінің кассага арналған орын жоқ екендігі атап өтілді, алайда, қолма-қол ақшаны қабылдау кезінде кассалық кітапты жүргізу, кіріс/шығыс кассалық ордерлерін және чектерді жазып беру жүзеге асырылады (кассалық аппарат бар). Барлық қолма-қол ақша банктегі есеп айырысу шотына енгізіледі және театрда сақталмайды. Шоттарды төлеу бойынша операциялар электронды түрде онлайн банк арқылы жүргізіледі. Шот-фактуралардың көп бөлігін есеп бөлімінде электрондық шот-фактуралар порталы арқылы электрондық түрде алынған. Осылайша, кәсіпорында ақша қаражатының қозғалысында толық ашықтық қамтамасыз етіледі.

Талдау жүргізу кезінде кәсіпорында ақша қаражатының қозғалысы барысында алшақтық байқалған жок.

3. Мемлекеттік қызмет көрсету.

Мемлекеттік қызметтерді көрсету деп, театрдың концерттер мен шараларды өткізуі, толық метражды қойылымдар, сонымен қатар би тобы ретінде өнер көрсету болып тусініледі.

Кәсіпорынның барлық табыс әкелететін қызметі прайс-парактармен бекітіледі және міндетті түрде шартқа келісім жасап, журналға тіркеліп жүзеге асырылады.

Гастрольдік сапарларды өткізу кезінде барлық шығыстар мен кірістер қажетті құжаттамамен (фискалдық чектер, шарттар, шот-фактуралар және тағы сол сияқтылар) белгіленеді.

Мемлекеттік қызмет алудан бас тарту, келісім - шарттың талаптары немесе мерзімін бұзы қызметі көрсетілмеген, тапсырыс берушілер тарапынан түскен шағымдар болған жок.

Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша бұзушылықтар, алшақтықтар және құжаттаманы тиісінше ресімдемеу анықталған жок.

Бөлімшешінің әкімшілік-басқару қызметінен туындағының өзге де мәселелер.

Театрдың сыйайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимылының автоматтандыру қызметі есебінен қамтамасыз етіледі, жұмыс процесін компьютерлендіру және транзакциялар, төлемдер және т.б. электрондық порталдар арқылы, немесе автоматтандыруды жүзеге асыру мүмкін емес бөлігінде, мысалы, көркемдік кеңестің ұжымдық жиналышының ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіне қатысу арқылы жүзеге асырылады.

Әкімшілікпен сыйайлар жемқорлық фактілері туындаған жағдайда ауызша, жеке өтініш, интернет-ресурс арқылы және жазбаша шағым беру мүмкіндігі қамтамасыз етілген.

Театр сайтында сыйайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы ақпарат үнемі жаңартылып отырады.

Театр қызметінің барлық кезеңінде аталған ақпарат көздері бойынша азаматтар тарапынан сыйайлар жемқорлық фактілері туралы шағымдар, арыздар мен өтініштер түскен жоқ.

Жоғарыда айтылғандарды негізге ала отырып, жұмыс тобы театр қызметінде сыйайлар жемқорлық қауіптері анықталмаған деген қорытындыға келді.

Сыйайлар жемқорлық тәуекелдерін бейтараптандыру бойынша жалпы ұсыныстар:

1. Сыйайлар жемқорлық жоғары аймақтарға, мұдделер қақтығысына жататын қызметке тұрақты ішкі бақылауды жүзеге асыру.

2. Бөлімдердің жұмысын одан әрі автоматтандыру және компьютерлендіру, онлайн-сервиске толық ауысу және электрондық порталдар арқылы келісім-шарттар жасасу, төлемдердің ашықтығын және «әлеуетті өнім беруші мен тапсырыс берушінің» жеке байланысының болмауын қамтамасыз ету.

3. Еңбек ұжымында адал еңбек пен сыйайлар жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.

4. Жергілікті жерлерде сыйайлар жемқорлыққа "нөлдік" төзімділікті қалыптастыру және сыйайлар жемқорлыққа жеке жеке қарсы әрекет ету, тіпті оның ұсақ көріністерінде де семинар өткізілдіріліп жалғастырылады. Сыйайлар жемқорлыққа қатысты құқық бұзушылықтар туындаған кезде азаматтар мен лауазымды тұлғалардың жауапкершілігін түсіну тақырыбында түсіндірме форумдары мен пікірталастар болады.

5. Сыйайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл әдістерін, байланыс деректерін, "жедел желі" телефондарын, сыйайлар жемқорлықпен қақтығысу фактілері туралы өтініштер үшін өзге информацыйлық ресурстарды қызметкерлерге жеткізу және қол жетімділікті қамтамасыз ету.

Жұмыс тобы талдау жүргізу кезінде, театрда қызметкерлерді сыйайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы хабардар ету бойынша жұмыстар жүргізілетінін, сырттан лекторлар шақырылатынын, жиналыштар, кездесулер өткізіп, жауапкершілік туралы, сондай-ақ жерлерде сыйайлар

жемқорлық фактілеріне тап болған кездегі іс-әрекеттер/әрекетсіздіктер туралы ақпараттың қол жетімділігі қамтамасыз етілетіндігін атап өтті.

Жұмыс тобының төрағасы:

С. Сраилов

Жұмыс тобының мүшелері:

О. Смирнова

Ә. Айтмағанбетова

А. Жұнісова

З. Бейсенова

Жұмыс тобының хатшысы:

М. Бекенова

